

УКРАЇНА

(19) UA (11) 40320 (13) U
(51) МПК (2009)
A01G 7/00

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ

ОПИС
ДО ПАТЕНТУ
НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ПОДОВЖЕННЯ ТЕРМІНУ ВИКОРИСТАННЯ МЕДОНОСНОГО ФІТОЦЕНОЗУ

1

2

(21) u200714648

(22) 24.12.2007

(24) 10.04.2009

(46) 10.04.2009, Бюл.№ 7, 2009 р.

(72) ПОСПЄЛОВ СЕРГІЙ ВІКТОРОВИЧ, UA, СА-
МОРОДОВ ВІКТОР МИКОЛАЙОВИЧ, UA

(73) ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКА-
ДЕМІЯ, UA

(57) Спосіб подовження терміну використання ме-
доносного фітоценозу, що включає сумісну сівбу
та вирощування ехінацеї пурпурової (*Echinacea*
purpurea (L.) Moench) та ехінацеї блідої (*Echinacea*
pallida (Nutt.) Nutt.), який **відрізняється** тим, що
для медоносних цілей використовується отава
ехінацеї пурпурової.

Корисна модель відноситься до сільського го-
сподарства і може знайти застосування в рослин-
ництві, бджільництві, кормовиробництві, для ство-
рення та використання фітоценозів медоносного
напрямку.

Відомий спосіб використання фітоценозу шля-
хом сумісної сівби та вирощування ехінацеї пурпу-
рової (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) та ехінацеї
блідої (*Echinacea pallida* (Nutt.) Nutt.) з подальшим
їх застосуванням як медоносних культур на протя-
зі періоду цвітіння [див. патент України на корисну
модель №28024 від 26.11.2007р].

Для цього насіння ехінацеї пурпурової та ехі-
нацеї блідої сіють у суміші навесні із рекомендо-
ваною нормою висіву, після отримання сходів за-
безпечують догляд за рослинами, а використання
фітоценозу, здійснюється, починаючи із другого
року вегетації.

Період ефективного використання медоносно-
го фітоценозу з ехінацеї пурпурової та ехінацеї
блідої складає 80-90 днів. Його розпочинають ви-
користовувати у першу декаду червня, а закінчу-
ють у другій - третій декаді серпня. Після закінчен-
ня цвітіння подальше використання медоносних
властивостей фітоценозу в осінній та пізньо-
осінній період не можливе.

Задача, на рішення якої спрямована корисна
модель, полягає у підвищенні ефективності вико-
ристання медоносного фітоценозу.

Вона досягається за рахунок скошування над-
земної маси після масового відцвітання ехінацеї
пурпурової. За рахунок цього спостерігається по-
дальше відростання та повторне цвітіння ехінацеї
пурпурової, що робить фітоценоз цінним джере-
лом нектару та пилку в осінній та пізньо-осінній
період.

У медоносному фітоценозі, створеному на ос-
нові двох видів ехінацеї - ехінацеї пурпурової та
ехінацеї блідої, першу хвилю цвітіння створює ехі-
нацея бліда. Її цвітіння розпочинається на початку
червня і закінчується через 30-40 днів. В подаль-
шому фітоценоз не втрачає своєї функціонально-
сті за рахунок цвітіння ехінацеї пурпурової, яке три-
ває 50-60 діб.

Біологічною особливістю ехінацеї пурпурової є
її здатність після скошування (зрізання) відростати
та повторно зацвітати [див. Самородов В.Н., По-
спєлов С.В. Эхинацея в Украине: полувековой
опыт интродукции и возделывания. - Полтава:
«Верстка», 1999. - 52 с]. Саме це і було викорис-
тано нами для розробки пропонованого способу.

(19) UA (11) 40320 (13) U

Таблиця

Річний цикл використання медоносного фітоценозу

	Червень			Липень			Серпень			Вересень			Жовтень		
	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
За пропонованим способом															
Цвітіння	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
Збирання									X						
Відростання отави									X	X	X	X	X		
Цвітіння отави												X	X	X	X
За прототипом															
	X	X	X	X	X	X	X	X	X						

Із наведених в таблиці даних можна зробити висновок, що при використанні фітоценозу за прототипом його термін використання становить 90 днів. В той же час, за пропонованим нами способом, термін використання подовжується на 30-40 днів, що робить фітоценоз цінним осіннім та пізньо-осіннім медоносом.

Спосіб здійснюється наступним чином. В перший рік створення медоносного фітоценозу сіють ехінацею пурпурову та ехінацею білу у суміші, прямим висівом насіння у ґрунт. При цьому використовують рекомендовані для кожної конкретної природно-кліматичної зони строки сівби на норми висіву. Після отримання сходів проводять комплекс агротехнічних заходів, направлених на забезпечення росту і розвитку рослин у перший рік їх вегетації. Весною другого та подальших років вегетації здійснюють необхідні заходи з догляду рослин. Після відцвітання ехінацеї пурпурової проводять скошування її надземної маси. За раху-

нок цього спостерігається подальше відростання та повторне цвітіння ехінацеї пурпурової. За рахунок цього період продуктивного використання пропонуваного фітоценозу збільшується на 30-40 днів у порівнянні із прототипом.

Приклад. Необхідно збільшити термін використання медоносного фітоценозу. Для цього в перший рік культивують ехінацею пурпурову та ехінацею білу прямим висівом суміші їх насіння у ґрунт. Після отримання сходів здійснюють комплекс агротехнічних заходів, які забезпечують продуктивний ріст і розвиток рослин у перший рік вегетації. На другий і подальші роки рослини ехінацеї білої починають цвітіння на початку червня, і з цього моменту можна використовувати створений фітоценоз для потреб бджільництва. Після масового цвітіння ехінацеї пурпурової проводять її скошування. Унаслідок цього вона повторно зацвітає, за рахунок чого збільшується термін використання медоносного фітоценозу.